Bestemming Betlehem

Christus Triumfatorkerk, 25 december 2024
Kerstmorgenviering
Voorganger: ds. Jaap van den Akker
Orgel en vleugel: Christian Hutter
Trompet: Pieter Coumans
Ouderling: Marieke van Vliet
Diaken: Tonny van Poortvliet
Kerstspel onder regie van Linda van Houwelingen en Kirsten van Winereden, techniek: Servaas van der Zijden, Wiebe Brak, Maarten de Langen en Greet Hulshof.
Met medewerking van: Janna, Amber, Kees, Stef, Torben, Tessa, Roos, Pieter, Joris, Twan, Eva, Sanne, Benthe, Maartje, Sophie en Jasmijn

- We zingen voor de dienst:
  - 'Wij zijn de herders' (Hemelhoog 158)
  - 'Donker de nacht' (Hemelhoog 124)

KOMEN

- Welkom (Marieke van Vliet)
- Luc steekt de kerstkaars aan.
  De Koning is geboren,
  wie wijs was zocht naar Hem,
  ze hebben Hem gevonden,
  de ster wees Betlehem!
- Aanvangslied: 'Komt allen tezamen' (Lied 477: 1, 2, 4)
- Moment van Stilte
- Begroeting en bemoediging
- Psalm van de Zondag: Psalm 98: 1
- Kyriegebed
- Glorialied: 'Eer zij God in onze dagen '(Lied 487: 1 en 2)

WOORD

- Gebed voor de Kerstdag
- Kerstspel
- Kerstevangelie uit Matteüs 2: 1-12 (Bijbel in Gewone Taal)
- Lied: Ga je mee naar Betlehem (Projectlied)
- Preek: Bestemming Betlehem
  Vier zondagen lang waren we op weg naar **Betlehem**.
  De vier adventszondagen en ook vandaag nog op deze eerste Kerstdag.
  Vijf verschillende mensen in vijf verschillende tijden op weg naar een klein plaatsje onder de rook van Jeruzalem.

Waarom gingen die mensen naar Betlehem? Wat wilden ze er doen, of misschien nog beter: wat hoopten ze er te vinden?
Ik ga ze nog heel even langs op deze kerstochtend.
Op 1 december maakten we kennis met **Ruth en Naomi**. Ze woonden in Moab, een buurland van Israël. Naomi was uit Betlehem gevlucht naar Moab vanwege de hongersnood en nu gingen ze weer terug. Terug naar Naomi's geboortegrond en Ruth ging met haar mee. Haar schoondochter, het enige familielid ze nog had. Waarom ging Naomi terug? Ze was niet heel blij. Ze had veel verliezen geleden in haar leven. Eerst haar man verloren en vervolgens haar twee zoons. Ze zei tegen zichzelf: "Als ik dan moet sterven, dan in het land van God, dan toch op zijn minst in mijn geboortedorp." Ze verwachte niet veel van haar terugkeer naar Betlehem. En wat kreeg ze? Weet iemand het nog? Ze kreeg een heel nieuwe toekomst! Ze kreeg familie! Ze kreeg een kleinzoon. Ze kreeg op haar oude dag toekomst. Haar schoondochter Ruth vond een nieuwe man, Boas en samen kregen ze een kindje. De grootvader van de toekomstige koning van Israël.

Daarna hoorden we over de profeet **Samuël**. Ook Samuël moest op weg naar Betlehem. Hij had van God de opdracht gekregen om een nieuwe koning te zalven. Zalven, dat betekent kostbare olie over iemand zijn hoofd gieten. Daarmee zegt God tegen die persoon: Jij bent de nieuwe koning voor mijn volk, de nieuwe gezalfde, de nieuwe messias – in het Hebreeuws.
Samuël had er geen zin in. Hij was oud en moe. Bovendien er wás al een koning, koning Saul en die zou niet blij zijn als hij hoorde dat Samuël een nieuwe koning had gezalfd. Hij slofte naar Betlehem en hij zag het allemaal niet meer zo scherp. Tot zeven keer toe moest God hem influisteren dat de nieuwe koning dat guitige jongetje moest zijn, met zijn rossige haar.
Wat vónd Samuël in Betlehem? Allereerst werd hij op zijn oude dag behoorlijk op zijn nummer gezet. God leerde hem, de profeet, *de ziener*!, opnieuw kijken. God kijkt niet naar een grote rijzige gestalte, God kijk naar je hart. Maar ook Samuël vond een nieuwe toekomst op zijn oude dag. Deze David die zingt en speelt voor God, deze enthousiaste jongeling zou de nieuwe koning worden van Israël, dat gaf nieuw perspectief.

Op de **derde zondag van advent** maakten we kennis met Micha. Ook een profeet, maar 300 jaar later dan Samuël. Micha woonde helemaal niet in Bethlehem. Hij was vooral in Jeruzalem te vinden. Daar vertelde hij de mensen dat ze anders moeten leven, dat als ze zo door zouden gaan, dat het verkeerd zou aflopen met Jeruzalem. Dat de mensen eigenwijs waren en dachten dat ze alles zelf wel konden oplossen met hun geld en hun macht en dat als ze maar genoeg

kochten dat ze dan de ellende wel zouden vergeten. Micha's boodschap is nog steeds actueel, zoals je hoort.
Micha stond op het tempelplein van Jeruzalem, die grote stad met zijn prachtige tempel, en daar wees hij naar Betlehem, een boerengat in de provincie en hij zei tegen de arrogante inwoners van Jeruzalem: "Kijk naar Betlehem, daar in Betlehem daar zal de nieuwe koning geboren worden.

Afgelopen zondag hoorden we hoe **Jozef en Maria** op weg gingen naar Betlehem. Ze hadden daar geen zin. Maria was zwanger. Maar ze moesten, want een of andere keizer uit Rome, die ze nog nooit hadden gezien, die had besloten dat iedereen zich moest laten inschrijven in de stad waar zijn voorouders vandaan kwamen. En laat Jozef nu familie zijn van koning David. Hij ging dus maar, met Maria op pad. Want die keizer kan je beter niet tegenspreken als je wilt blijven leven. Een dikke week lopen, met nieuw leven in je buik.
Allemaal gingen ze met tegenzin naar Bethlehem: Naomi, Ruth, Samuel, Micha, Jozef en Maria. Ze moesten wel. Maar gelukkig gingen ze. Want in Betlehem vonden ze God.

Alleen de wijzen. Die gingen uit overtuiging naar Betlehem.
Maar zij liepen dat weer eerst verkeerd. Via Jeruzalem. Ook zij moesten leren dat de Zoon van God, de nieuwe gezalfde van God, de Messias, niet in een paleis geboren zou worden, maar in een klein plaatsje, tien kilometer verderop. Gods toekomst wordt niet geboren in een gespreid bedje. Gods toekomst ontstaat, ontspringt ergens in de weerbarstige aarde van ons gewone leven.
En wat vinden ze allemaal? Nieuw leven, nieuwe toekomst een nieuw begin.

Zonder dat ze wisten wáárom ze op weg gingen naar Betlehem. Zonder te weten wat ze er zouden vinden vonden ze nieuwe toekomst. Ze vonden God zelf.

Stel dat wij nu op weg gingen naar Betlehem, wat zouden we vinden?

Normaal gesproken is het een drukte van belang in Betlehem tijden de kerstdagen.

Veel winkels in Bethlehem zijn gesloten. 'Normaal gesproken zou hier kerstmuziek klinken, en fallcze lichtjes zouden boven ons hoofd schommelen.'

De 'kribbe' in de Evangelisch Lutherse kerk.

Rony Tabash in zijn souvenirwinkel in Bethlehem.

Hoeveel klanten ik deze maand heb gehad? U wilt het eerlijke antwoord? Twee

Rony Tabash
Winkeleigenaar

'Het is donker in Bethlehem – de stad is leeg, en de inwoners zijn gebroken'

BETHLEHEM, WESTELIJKE JORDAANOVER

Inwoners vrezen dat wat

En nu? Het is doodstil.
Er zijn geen toeristen.
De oorlog tussen Hamas en Israël maakt het gevaarlijk – ook op de westelijke Jordaanoever, ook in Betlehem.
Eigenlijk is dat tekenend voor Betlehem. Want wie in onze tijd durf Jezus daar te zoeken?
In de stilte, in de kou, in de verlatenheid? Is Kerst niet juist het feest van het omgekeerde? Weg van de drukte, van de warme van de gezelligheid.
Ja en nee.
Nee, omdat we echt wel wat te vieren hebben met Kerst: God heeft naar zijn wereld omgezien en is mens tussen de mensen geworden, om bij ons te zijn, of beter: om ons nabij te zijn, daar past een groot feest bij.
Maar ook nee, want God is juist daar waar niemand anders is. Waar je niemand hebt. Daar wordt God geboren. Daar ben je niet alleen – al voelt het misschien zo.

Als wij *nu* naar Betlehem zouden reizen dan is het stil in Betlehem. **Een leeg plein voor de** geboortekerk. En op dat plein is iets bijzonders aan de hand. Als je Jezus wilt ontmoeten. Als je op de plek wilt zijn waar Jezus geboren is. Als je de grot wil zie waar het dierenverblijf zou zijn geweest en de kribbe zou hebben gestaan. Dan moet je de kerk in, die er bovenop is gebouwd in de zesde eeuw.
En daar kan je alleen in als je heel diep bukt.
Want de deur is maar 1 meter 20 hoog.

Je moet **heel diep bukken** en al je praatjes en je pretenties afleggen.
Je moet heel diep bukken en erkennen, ik ben van U afhankelijk God.
Zonder U ben ik niets.
Ik heb u nodig.
Kom mij tegemoet en help mij overeind.
Word geboren in deze wereld, in mijn leven.
We moten diep bukken om God te vinden. En wat vind je dan?
Verlossing. Liefde en genade. Geborgenheid.
Ga je mee naar Betlehem?
Dat is de bestemming.
Amen.

- Muzikaal intermezzo

ANTWOORD

- Lied: 'Wij trekken in een lange stoet' (Lied 506)
- Dankgebed, voorbeden, stil gebed, Onze Vader
- Gaven, Tijdens de collecte zingen we:
  Tijdens de collecte zingen we:
  Midden in de winternacht' (Lied 486: 1 en 4)
  'Komt verwondert u hier mensen' (Lied 478: 1, 2 en 4)

GAAN

- Zegen
- Slotlied 'Ere zij God'